

پیترا آیزنمن

[یادداشت‌ها - گفت‌وگوها - مناظره‌ها]

به کوشش:

پویان روحی

انتشارات تخصصی هنر،
معماری و شهرسازی

کتابخانه

آیزنمن، پیتر، ۱۹۳۲-م.

Eisenman, Peter

پیتر آیزنمن: [یادداشت‌ها - گفت‌وگوها - مناظره‌ها] به کوشش پویان روحی.

مشهد: کتابکده کسری، ۱۳۹۸.

۳۲۴ ص.

شابک:

۹۷۸-۶۲۲-۶۹۶۳-۰۷-۷

وضعیت فهرست نویسی: فنیبا

موضوع: آیزنمن، پیتر، ۱۹۳۲-م. -- نقد و تفسیر

موضوع: Eisenman, Peter -- Criticism and interpretation

موضوع: معماران -- ایالات متحده -- تاریخ -- قرن ۲۰م.

موضوع: Architects -- United States -- History -- 20th century

شناسه افزوده: روحی، پویان، ۱۳۵۹-، گردآورنده

۹ بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتاب:

NAV۳۷

۷۲۰/۹۲

۶۰۴۵۰۹۷

کتابکده تخصصی معماری و شهرسازی کسری

پیتر آیزنمن

[یادداشت‌ها - گفت‌وگوها - مناظره‌ها]

پویان روحی

صفحه‌آرایی و آماده‌سازی چاپ: لیلا کاشانی

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ آستان قدس رضوی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۶۳-۰۷-۷

انتشارات: کتابکده کسری

وبسایت و فروشگاه اینترنتی: www.kasrapublishing.ir

تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۳۵۵۳۱ همراه: ۰۹۱۵ ۳۰۱۷۱۸۱

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات کتابکده کسری محفوظ است. هرگونه تصویب‌برداری و تکثیر اعم از نسخه‌ی کاغذی و دیجیتال و... از تمام یا بخشی از کتاب ممنوع و موجب پیگرد قانونی است.

پیش‌گفتار ناشر

فهم پروژه - یا بهتر است بگوییم پروژه‌های - فکری آیزنمن با مشاهده معماری او میسر نخواهد بود، آنچه راهنماست مطالعه‌ی آثار منتشرشده‌ی او، و البته برای شروع شاید مطالعه‌ی گفتگوها و مناظره‌های اوست که در آن‌ها با شفافیت بیشتری سعی در تشریح مبانی فکری خود دارد. آیزنمن برای همه ما نامی آشناست، گرچه در شناخت او فراتر از دسته‌بندی‌اش زیر عنوان معماری دیکانستراکشن نرفته‌ایم، ایسمی که پیوندی ناگسستنی با تلاش‌های آیزنمن دارد. اما کدام آیزنمن؟ از آن آیزنمن که پروژه‌ی فکری‌اش واسازی معماری بود سی سال گذشته است. «آدم‌ها عوض می‌سازند، من هم عوض شده‌ام» آیزنمن در این کتاب که منتخبی از آثار اوست بارها تکرار می‌کند، همه چیز عوض شده، من عوض شده‌ام، او عوض نشده، دنیا عوض شده!

پرسش اوراق این هاست: تعریف - یا باز هم بهتر است بگوییم تعاریف - آیزنمن معماری چه بوده‌اند؟ آن‌ها را چگونه آزموده؟ چه تأثیری بر دگرسی‌های پس‌پیلین معماری داشته؟ و امروز مشغول چه کاری است؟ معماری امروز چه جایز ارزیابی می‌کند و در نهایت واکنش نظری او نسبت به بحران‌های امروز دگرسی‌بانی معماری معاصر چیست؟ ما تا چه اندازه نسبت به دستاوردهای یکی از مهم‌ترین معماران دوران خود آگاه هستیم؟ آیا نخ سرخ‌رنگش در پروژه‌های ساخته شده، به روی کاغذ مانده، و نوشته‌های او را به یک گستر پیرامون می‌زند، می‌شناسیم؟

کتاب حاضر از سه بخش یادداشت‌ها، گفتگوها و مناظره‌ها تشکیل شده است. انتخاب مطالب به بهترین شکل قطعات پازل سیر پروژه‌های فکری آیزنمن، از معماری به قول خودش مقوایی تا پروژه‌های بزرگ‌مقیاس و درگیر با سایت، و در نهایت مسئله‌ی سوژه را گرد آورده است. آموزش نامتعارف و نگاه ظریف، وسواس‌گونه و مشتاق او با تلاش برای فاصله گرفتن از ایدئولوژی و کلیشه‌های موجود، طیف وسیعی از مباحث کلیدی در معماری را مورد پژوهش و تحلیل دوباره قرار داده است. او با خوانش دقیقی از معماری کلاسیک و مدرن، کلیشه‌های نخ‌نمای رابطه‌ی فرم و عملکرد، و همین‌طور بی‌زمان ساختن در معماری را به انتقاد گرفته و با ادبیاتی بسیار دقیق در مورد تاریخ معماری موضع‌گیری می‌کند.

آیزنمن بر استقلال معماری تأکید می‌کند و معماری را از قید شیوه‌های مشروعیت‌یابی و نقاط ارجاعی رها می‌داند. او استادانه بندها و قیدها را یک به یک از پیکر معماری باز می‌کند و با ما از معماری اکنون که رها از گذشته و آینده است می‌گوید. آیزنمن نقطه‌ای آغازی برای معماری متصور نیست، در عوض به آغازهای تصادفی اشاره می‌کند که فاقد ارزش‌های پیش‌تعیین‌شده‌اند و برای چنین آغازهایی که در ذات خود بی‌ثبات‌اند، ابزاری نیز متصور نیست. معماری‌ای که آیزنمن از آن حرف می‌زند، غیر ضروری است. این معماری معلول علت‌های خاص نیست، بلکه ماهیتی شیء‌گرا و مستقل دارد؛ شیئی که می‌بایست ظرفیت آشکار کردن خود به عنوان یک متن ادغام‌شده باشد. چنین معماری‌ای به باور او هیچ‌گاه به تعریف فرم و عملکرد روکار به نمی‌شود و از پس حملات ساخته شدن، مردم، زمان، برنامه، و بی‌آنها

آیزنمن در خلال مناظره‌های جهانی‌اش، با صبوری به ما می‌آموزد که ارزش معماری در طبیعت کاری است که انجام می‌دهد، و نه در پسند و راحتی مردم، این که معماری در مورد زندگی کردن در ساختمان‌ها نیست و در مقابل ساختمان‌سازی قرار دارد. مناظره‌ی بی‌باکریستوفر الکساندر در سال ۱۹۸۲ که در این کتاب آورده شد، از بهترین مناظره‌ها برای فهم تفاوت دیدگاه او نسبت به معماری است. در این فصل از این مناظره می‌گذرد، اما هنوز به طور شگفت‌انگیزی در این نخستین سرفصل دروس تئوری معماری باشد؛ نقطه‌ای برای آغاز مناظره‌ی تئوری معماری. استقلال نسبی مطالب انتخاب‌شده در این کتاب این امکان را می‌دهد تا بتوان از هر یک به عنوان فصل نخست یاد کرد. توصیه می‌کنم کتاب را با همین آخرین فصل یعنی مناظره‌ها شروع کنید تا دریابید که چگونه معماری آیزنمن درباره «فقط معماری» است؛ موضع انتقادی و ساختارشکنانه‌ی او در یادداشت «تردیدهای آیزنمن» نیز تکان‌دهنده است، در این یادداشت، او که خود را سال‌ها وامدار اندیشه‌های دریدا می‌داند، بی‌هیچ تعصبی از مواضع پیشین فاصله می‌گیرد و با تفکری انتقادی خود را به چالش می‌کشد.